

5.7 HUDEBNÍ VÝCHOVA, VÝTVARNÁ VÝCHOVA

5.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA

5.7.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova

Vyučovací předmět *Hudební výchova* vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV *Umění a kultura*. Dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje. Hudební výchova by měla být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, organizovat společenské akce, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. Vyučovací předmět Hudební výchova usiluje o to, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertních síní a divadelních sálů, aby poznali souvislosti všech druhů umění a aby vhodně využívali celý komplex hudebních činností v různých oblastech svého života a obohatili tak své estetické vnímání a prožívání světa.

Hudebně výchovné činnosti jsou rozděleny v ŠVP na: *Vokální činnosti*, *Instrumentální činnosti*, *Hudebně pohybové činnosti* a *Poslechové činnosti*.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a „interpretovat“.

5.7.1.2 Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Hudební výchova

Vyučovací předmět hudební výchova je povinný vyučovací předmět, který se vyučuje v 1. až 9. ročníku s hodinovými dotacemi odpovídajícími učebnímu plánu. Učební osnovy předmětu umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí.

Výuka Hudební výchovy probíhá ve specializované učebně hudební výchovy, ve vhodných kmenových třídách a jiných vhodných prostorách školy (sál školního klubu apod.). Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách. Žáci se o hudbě a svých zážitcích z ní učí hovořit. Používají při tom pojmy a hudebně naukové poznatky, které jsou vyvozovány ze znějící hudby a aplikovány ve všech hudebních aktivitách. Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními a k úsilí o co nejlepší výsledek. Je možné zohlednit i případnou jednostrannou zaměřenost žáka na určitý typ hudebních činností.

Do obsahové náplně Hudební výchovy je zařazena čtenářská gramotnost.

5.7.1.3 Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Hudební výchova

KOMPETENCE K UČENÍ	- Podporujeme žáky v experimentování v různých hudebních činnostech. - Zadáváme žákům motivační domácí úkoly, požadujeme od žáků prezentace domácích úkolů. - Umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení hudebního vyjadřování. - Vedeme žáky k používání teoretických znalostí v praxi. (Znalost not a hudebních značek využít pro vlastní hudební vyjadřování)
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	- Učíme žáky porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby jednotlivých uměleckých epoch. - Učíme žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy, jako prvek mezilidské komunikace. - Při vhodných příležitostech podporujeme předvedení naučeného na akcích pro rodiče a veřejnost.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	- Učíme žáky pojímat různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a zpětnou vazbu.
KOMPETENCE OBČANSKÉ	- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům. - Při výuce umožňujeme žákům projevit své pocity a nálady spojené s hudebními činnostmi.
KOMPETENCE PRACOVNÍ	- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k aktivním hudebním činnostem. - Při výuce hudební výchovy vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. - Vedeme žáky k správnému zacházení s dostupnými hudebními nástroji, k jejich údržbě. - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi hudební oblasti. - Pomáháme hudebně nadaným žákům ve volbě vhodného povolání, ve kterém svůj talent mohou uplatnit.
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	- Vedeme žáky k získávání, vyhledávání a třídění informací na internetu. - Využíváme digitální technologie k efektivní výuce hudební výchovy (poslechové a pohybové aktivity, interaktivní hry, prezentace, zápis not). - Porovnáváme a hodnotíme různá provedení hudby – vedeme žáky k rozlišení kvalit hudby živé a nahrávky doladěvané v počítači, akustické a elektronické hudby.